

UNDERVISNINGSMATERIALE

HISTORIEN OM
Den Blå Planet

*En fantasifuld fabel om sol,
skygge og sommerfuglestøv*

Til læreren

I *Historien om Den Blå Planet* har de yngste masser af muligheder for at drømme sig væk i det spændende eventyr med de mange farverige og flotte billeder. De børn, der er noget ældre, kan overveje, hvilket budskab der gemmer sig i historien, og hvordan det kan ses i sammenhæng med den verden vi lever i.

Brimir og Hulda er bedste venner og bor på Den Blå Planet; en planet kun beboet af børn. Børnene bliver aldrig voksne, og de lever et frit og herligt liv. Men en dag lander Friske Frode på deres planet og overbeviser dem om, at han kan gøre deres liv endnu bedre. Friske Frode giver børnene solskin hele døgnet og lærer dem at flyve. Men det viser sig, at han kun kan gøre deres liv bedre, fordi han samtidigt gør livet meget værre for den anden halvdel af børnene på planeten. De må nemlig nu leve helt i mørke.

Historien kan bl.a. bidrage til at eleverne reflekterer over:

- Forskellen mellem hvad vi har behov for og hvad vi ønsker os
- Konsekvenserne af vore valg, både for mennesker omkring os og for resten af planeten
- Menneskenes ansvar for at passe godt på vores planet

Undervisningsmaterialet er delt i to: en del til klassetrinene 0.-3., og en del til 4.-6. klasse. Mens de opgaver, der henvender sig til indskoling primært koncentrerer sig om at lære karaktererne bedre at kende og forstå selve historien, er opgaverne til mellemtrinnet rettet mod at se paralleller til, diskutere og reflektere over vores egen verden ud fra *Historien om Den Blå Planet*. Opgaverne kan løses uafhængigt af hinanden, og det står derfor lærerne frit for at blande opgaver fra de to dele hvis det ønskes. Opgave 1 er en forberedende opgave, som kan løses af alle klassetrin. De øvrige er tænkt som efterarbejde, det vil sige opgaver, som bidrager til bearbejdning og refleksion over teateroplevelsen, og som forudsætter at man kender historien.

Historien om Den Blå Planet – et resumé

“Langt ude i rummet var der engang en blå planet” sådan begynder *Historien om Den Blå Planet*. På den Blå Planet bor der kun børn, og de lever i harmoni med hinanden og naturen. Lige indtil den dag en voksen fra verdensrummet ankommer: rumstøvsugersælgeren Friske Frode. Han overbeviser børnene om, at de med hans opfindelser kan få det endnu sjovere, og han lærer børnene at flyve med støv fra sommerfuglenes vinger.

Da børnene først har lært at flyve, kan de ikke længere have det sjovt, hvis de ikke kan flyve, og de begynder at kede sig. For at de skal kunne flyve hele tiden, sprayer Friske Frode dem med tryllestoffet teflon, så de aldrig mere behøver at vaske sig, for da forsvinder sommerfuglstøvet. Han sømmer også solen fast til himmelen, så det aldrig mere bliver nat. For hver af disse ”forbedringer” kræver Frode en lillebitte del af børnenes ungdom fra ungdomsbrønden i deres hjerter. Børnene, der altid har levet i harmoni med naturen og hinanden, bliver nu ligeglade med naturens bedste, og er i stedet kun optaget af, at de skal have det sjovt, til trods for at de senere forstår, at det er på naturens og andre menneskers bekostning. De er nemlig ikke kun blevet mere ligeglade med naturen, men også med deres bedste venner. Tryllestoffet teflon bevirker nemlig, at børnene bliver så glatte, at de ikke længere kan omfavne hinanden, og i stedet for at være hjælpsomme, gode kammerater som førhen, begynder de at skændes og at misunde hinanden. Jo mere ungdom, børnene mister fra deres ungdomsbrønd til Friske Frode, jo mere

kontrol får han over dem, og jo ældre, mere gråhårede, egoistiske og usympatiske bliver de.

En dag flyver historiens hovedpersoner Brimir og Hulda til den anden side af planeten. De opdager, at der her bor en masse børn, som lever i mørke, efter at solen er blevet sømmed fast til himmelen. Da Brimir og Hulda kommer hjem igen og fortæller dette til Friske Frode og børnene, viser det sig, at ingen uden videre er villige til at opgive deres nye privilegier for at redde børnene på den anden side. Da Brimir og Hulda omsider får overbevist deres venner om, at de bliver nødt til at hjælpe børnene på den anden side, nægter Friske Frode at trække sømmed ud af solen uden en modydelse: den sidste dråbe ungdom fra et børnehjerte. Brimir tilbyder at ofre sig, men det lykkes Hulda i sidste øjeblik på listig vis at overbevise Friske Frode om både at trække sømmed ud af solen og give børnene deres ungdom tilbage.

Historien om Den Blå Planet er først og fremmest et sjovt og spændende eventyr, men historiens kritik af vores samtid er åbenlys og kan læses som en allegori på den vestlige verden på den ene side og udviklingslandene på den anden.

Historien om Den Blå Planet (2000) er skrevet af den islandske forfatter Andri Snær Magnason. Bogen er oversat til over 20 sprog, og har vundet en række priser: Bl.a. er det den eneste islandske børnebog der har vundet den største islandske voksenbogspris, og for nylig blev den hædret med UKLA Award (United Kingdom Literacy Award) 2014.

Karaktererne

FRODE

Kaldes også Friske Frode. Han er en utrolig frisk og sjov mand, der rejser rundt i verden med en stor rumstøvsuger, der hedder Nilfusk. Han sælger støvsugere, der opfylder drømme. Han lander på Den Blå Planet tilsyneladende ved en tilfældighed, og han er som sagt helt utrolig festlig og morsom. Men det virker, som om der lurer noget under overfladen. De yngste blandt publikum vil holde med ham, indtil lige før forestillingen er forbi.

BRIMIR

Den anden mandlige hovedrolle foruden Friske Frode. Han er en god dreng, som ind imellem er lidt af en bangebuks og af og til drømmer underlige drømme.

HULDA

Hun er en pige, der kan klare sig selv, dræbe sæler og fange kaniner. Er ret jordnær og beslutsom, men alligevel snu, når det gælder. Hendes kendetegn er en kæp.

MARGRIT

Hun er et vildt barn ligesom Hulda. Hun har det med at gå for vidt, som når hun for eksempel taler om, at rumuhyret vil knuse deres kranier og suge hjernen ud på dem.

RØKVI

Brimir og Huldas ven. Han er en lidt dunkel type. Ved fuldmåne sidder han nogle gange om natten på kanten af en klippe og fanger flagermus i et net, som han steger i kamelsmør og spiser. Han syr kasketter af vingerne.

OLI

Han kaldes Oli Vismand, og han bruger tiden på at tælle stjerner og prøve at forstå fuglenes sprog.

LOA

Hun ved, hvor sommerfuglegrotten er.

BØRNENE I MØRKET

Er omtrent lige så mange som børnene i lyset. De vigtigste er ØRVAR, som hyænen er lige ved at æde, VALA og SOLEY. De er som sagt næsten lige så mange som børnene i lyset, men de sidder rundt omkring i ildfluernes lys og venter på solen.

Forberedende opgave til alle klassetrin.

Opgaver til efterarbejde, 0.-3. klasse

Opgave 1: Læs bogen

Før eleverne ser forestillingen:
Læs bogen *Historien om Den Blå Planet* højt for eleverne, så de lærer historien at kende. Elever i 4.-6. klasse kan evt. læse bogen selv. Det er selvfølgelig ikke en forudsætning for at se forestillingen, at man kender historien i forvejen, men det kan både øge udbyttet af teateroplevelsen og bidrage positivt til efterarbejdet, at eleverne kender historien inden teaterbesøget.

Bogen kan købes på www.bogrobotten.dk

Opgave 2: Brimir og Hulda

Brimir og Hulda er bedste venner og det er dem, der opdager børnene på den anden side af planeten. Vælg enten Brimir eller Hulda og tænk på den scene i forestillingen med dem, som du synes var mest spændende, og tegn Brimir eller Hulda. Skriv fem ord, som du synes passer til din Brimir eller din Hulda.

Opgave 3: Børnene på den anden side

Da Friske Frode har slået en søm i solen så den altid skinner på Brimir og Huldas ø, bliver det mørkt hele døgnet på den anden side af Den Blå Planet. Lav først en tegning af hvordan børnene i mørket har det. Tegn derefter børnene og skoven på den anden side af Den Blå Planet efter at sømmet er taget ud af solen og de har fået sol igen.

Opgave 4: Ønsker og drømme

a) Spørgsmål til eleverne

- Hvad kunne børnene på Den Blå Planet lide at gøre inden Friske Frode kom?
- Var der noget børnene manglede eller ønskede sig?
- Hvad får Friske Frode børnene til at ønske sig eller drømme om?
- Får opfyldelsen af børnenes ønsker konsekvenser for andre?
- Er der forskel på at ønske sig noget og at have brug for noget?
- Er der forskel på at ønske sig noget og at drømme om noget?
- Kan man også ønske sig og drømme om andet end ting?
- Hvad drømmer du om?

b) Eleverne laver en stor tegning/maleri af Den Blå Planet, som I hænger op i klasseværelset. Hver elev klipper en sommerfugl ud og farvelægger den. (Se Bilag 1: skabelon til sommerfugle) På sin sommerfugl skriver hver elev hvad han eller hun drømmer om. Sommerfuglen foldes langs med dens krop, og lægges ned i en æske. I kan nu trække én sommerfugl ad gangen op af æsken, og en lærer eller en elev læser højt, hvad der står på sommerfuglen. Sommerfuglene sættes derefter fast på væggen med en nål eller andet, sådan at det ser ud som om sommerfuglene flyver rundt om Den Blå Planet.

Opgaver til efterarbejde, 4-6. klasse

Opgave 5: Spørgsmål

a) Da Friske Frode ankommer til den Blå Planet har han en fantastisk teknologi med, som kan opfylde de vildeste drømme. Men for at få sine ønsker opfyldt, skal børnene foretage nogle valg.

- Skriv en liste over nogle af de valg som karaktererne træffer i Historien om Den Blå Planet
- Hvorfor blev disse valg foretaget?
- Hvad var resultatet af disse valg? For dem selv og for andre
- Hvad betyder det at tage ansvar for sine handlinger?
- Tror du, at børn har magt til at påvirke samfundet?
- Hvilke typer ændringer tror du, du kan få til at ske på din skole, i dit samfund, eller endda i verden?
- Hvad drømmer du om at ændre i verden?

b) Eleverne laver en stor tegning/maleri af Den Blå Planet og hænger den op i klasseværelset. Hver elev klipper en sommerfugl ud og farvelægger den. (Se Bilag 1: skabelon til sommerfugle) På sin sommerfugl skriver hver elev hvad han eller hun drømmer om at ændre i verden. Sommerfuglen foldes på langs af sin krop, og lægges ned i en æske. Sommerfuglene tages op af æsken én ad gangen, og en lærer eller en elev læser højt, hvad der står på

sommerfuglen. Sommerfuglene sættes derefter fast på væggen med en nål eller andet, sådan at det ser ud som om sommerfuglene flyver rundt om Den Blå Planet.

Opgave 6: Friske Frode

Friske Frode kommer til Den Blå Planet for at gøre drømme til virkelighed. Først synes børnene at han er fantastisk, men da Brimir og Hulda opdager børnene i mørket på den anden side af planeten, ændrer de mening om Frode. De forsøger at få de andre børn til at forstå, at de må tage sømmet ud af solen igen. Men Friske Frode er uenig.

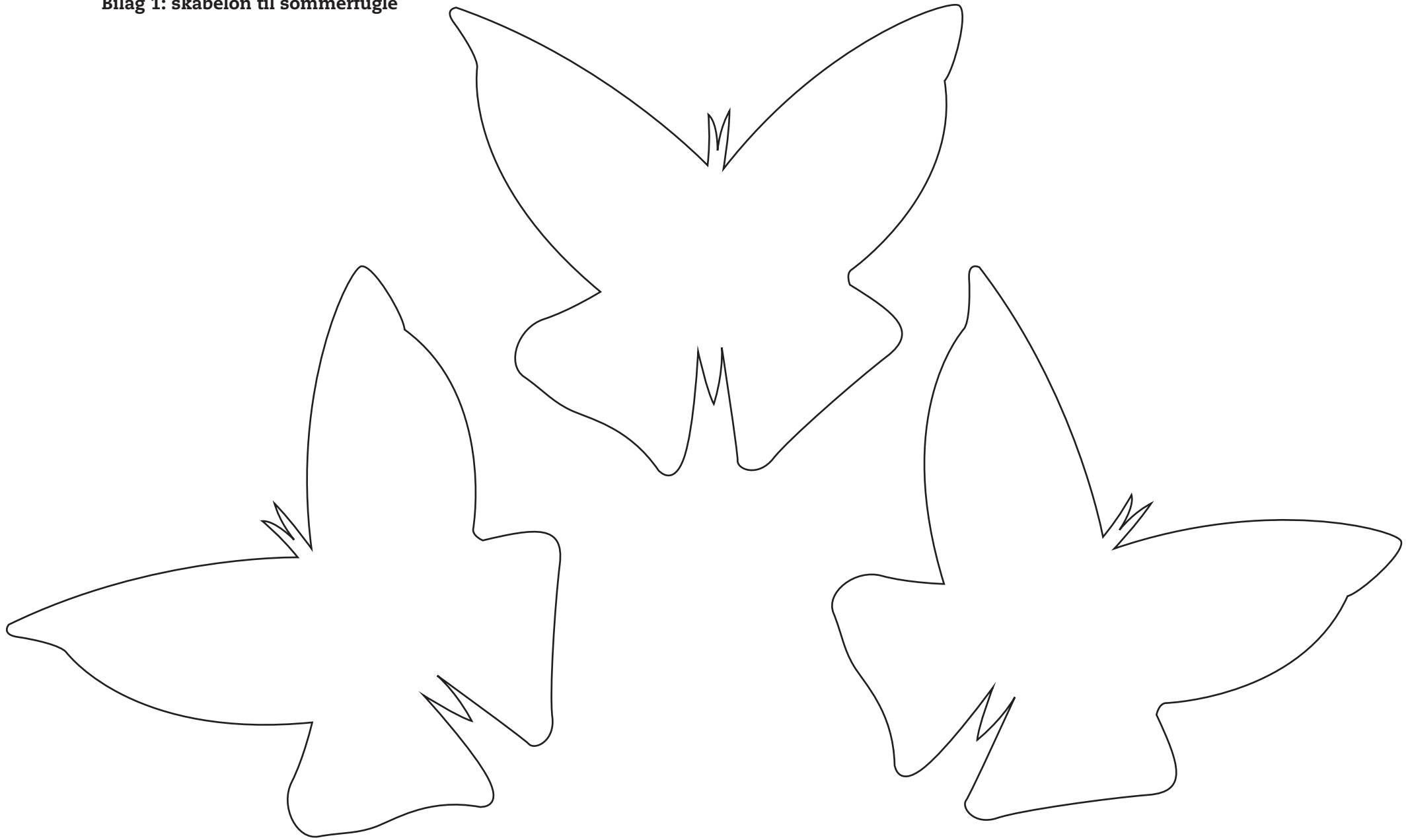
- Læs tekstuddraget højt (Bilag 2)
- Hvordan vil Friske Frode hjælpe børnene i mørket?
- Hvorfor vil Friske Frode ikke have, at de skal trække sømmet ud af solen?
- I tekstuddraget siger Friske Frode: "Der er lige så meget lykke tilbage i verden som der hele tiden har været, den er bare blevet flyttet. Vi får en lille smule mere lykke, og børnene på den anden side af planeten får en smule mindre lykke". Hvad synes du om Frodes syn på sagen?
- Frode siger også: "Hvis vi alle sammen hjælpes ad og sender mad og tæpper og sko til børnene i mørket, så redder vi deres liv men lader sømmet sidde i solen. På den måde bliver alle glade!". Hvad synes du om det forslag til at løse problemet?

**Opgaver til efterarbejde,
4-6. klasse**

**Opgave 7: Fortællingen om Den Blå Planet
som en fortælling om os**

- Hvordan kan man se Den Blå Planet som en fortælling om vores egen verden?
- Hvis Danmark var en del af *Historien om Den Blå Planet*, hvor ville vi så ligge - på den mørke side eller der hvor solen altid skinner?
- Hvilke andre lande befinder sig på solsiden?
- Hvem befinder sig på den mørke side?
- Friske Frode foreslår at sende nødhjælp til børnene på den andre siden af Den Blå Planet, så børnene i solen ikke behøver at give afkald på solen halvdelen af tiden. Det lykkes imidlertid til sidst Brimir og Hulda at få overtalt de andre børn til at tage sømmet ud af solen, sådan at de børn der lever i mørke på den anden side af planten ikke behøver nødhjælp, men får det lige godt som dem selv. Hvad kunne vi i vores del af verden gøre for at goderne skulle blive mere ligeligt fordelt?

Bilag 1: skabelon til sommerfugle

**Bilag 2: Uddrag fra manuskriptet
til Historien om Den Blå Planet:**

FRODE

Kig engang på den blå himmel. Lyt til fuglene. Se på den gule sol og de røde æbler på de grønne træer. Alt er godt, som det er! Øen har aldrig været smukkere! Hvis I vil blive ved med at have den samme underholdning, så må vi udnytte solen fuldt ud. Så kan vi ikke trække sømmet ud af den. Der er lige meget lykke i verden før som efter, den er bare blevet flyttet lidt rundt. Vi får en lille smule mere lykke, mens børnene på den anden side af planeten får en lille smule mindre.

BRIMIR

Men skoven på den anden side dør, og der gør børnene også. Det her kan vi bare ikke gøre. Røkvi, du tror da på os, ikke?

RØKVI

Ha, ha, ha, he, hømmm ... måske har Brimir ret. Måske er det bedst at hjælpe børnene på den anden side.

FRISKE FRODE

Har I tænkt jer at lade dem der, Brimir og Hulda, ødelægge hele festen? Det bliver aldrig sjovt igen, hvis man trækker sømmet ud af solen.

HULDA

Venner! Lad jer ikke narre af ham. Han er fuldstændig ligeglad med børnene i mørket. Han vil ikke redde dem.

FRISKE FRODE

NEJ! Jeg vil virkelig gerne hjælpe børnene i mørket. Det er jo Brimir og Hulda, der ikke vil gøre noget. De vil have mig til at trække sømmet ud af solen, og så må børnene i mørket redde sig selv.

BRIMIR

Hvad vil du da gøre?

FRISKE FRODE

Hvis vi alle sammen hjælpes ad og sender mad og tæpper og sko til børnene i mørket, så redder vi deres liv og beholder sømmet i solen. Så bliver alle glade.

BRIMIR

Men hvad så, når de har spist al den mad, vi har sendt dem?

FRISKE FRODE

Så redder vi dem igen og igen og igen ...